

บทที่ 7 ความเชื่อมโยง

7.1 นำเรื่อง

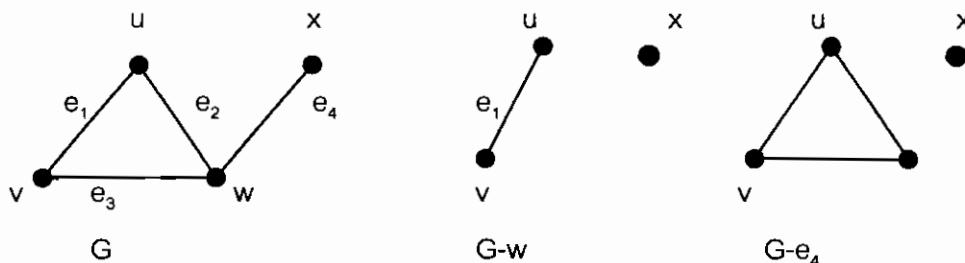
ในบทนี้จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับความเชื่อมโยงและบทนิยามต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งในขั้นแรกมีแนวความคิดสำคัญที่เกี่ยวข้องต่อไปนี้ คือ

ถ้ากำหนดให้ e เป็นเส้นเชื่อมเส้นหนึ่งในกราฟ G ใด ๆ กราฟ $G - e$ คือกราฟย่อยของ G ซึ่งมีจำนวนจุดยอดเท่ากับจุดยอดในกราฟ G และมีจำนวนเส้นเชื่อมของกราฟ G หักห้ามดยกเว้นเส้นเชื่อม e

ในทำนองเดียวกัน ถ้ากราฟ G มีจำนวนจุดยอดอย่างน้อยสองจุดซึ่งไป และมีจุด v เป็นจุดยอดจุดหนึ่งในกราฟ กราฟ $G - v$ คือกราฟย่อยของ G ซึ่งรวมจุดยอดทุกจุดใน G ยกเว้นจุดยอด v และเส้นเชื่อมที่ไม่เชื่อมกับจุด v

ตัวอย่างที่ 1

เป็นตัวอย่างที่แสดงให้เห็นแนวความคิดการลบจุดยอด หรือเส้นเชื่อมออกจากกราฟ

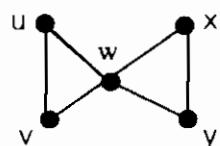

7.2 จุดตัดและสะพาน

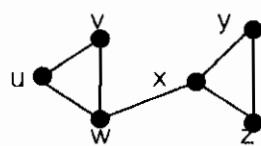
บทนิยาม 7.2.1 (จุดตัด)

จุดยอด v ในกราฟเชื่อมโยง G ใด ๆ เรียกว่าจุดตัด ถ้ากราฟ $G - v$ ขาดความเชื่อมโยง

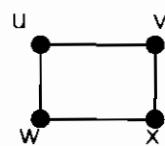
ตัวอย่างที่ 2

G_1

G_2

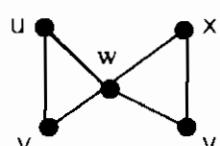
G_3

ตามบทนิยามจะเห็นได้ว่า กราฟ G_1 มีจุดยอด w เป็นจุดตัดเพียงจุดเดียว ส่วนกราฟ G_2 มีจุดยอด 2 จุด ที่เป็นจุดตัด คือ จุด w กับจุด x แต่ทั้ง G_1 และ G_2 มี $r(G) = 1$ สำหรับกราฟ G_3 มี $r(G) = 2$

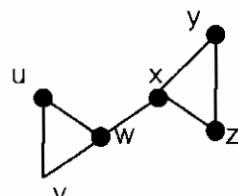
บทนิยาม 7.2.2 (สะพาน)

เส้นเชื่อม e ในกราฟเชื่อมโยง G ใด ๆ เรียกว่า สะพาน ถ้ากราฟ $G - e$ ขาดความเชื่อมโยง

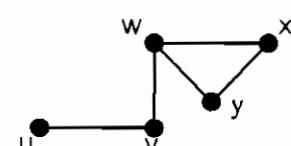
ตัวอย่างที่ 3

G_1

G_2

G_3

ตามบทนิยามจะเห็นได้ว่ากราฟ G_1 ไม่มีสะพาน กราฟ G_2 มีเส้นเชื่อม wx เป็นสะพาน 1 สะพาน และ กราฟ G_3 มีเส้นเชื่อม uv กับ vw เป็นสะพาน 2 สะพาน

ทฤษฎีบท 7.1

จุดยอด v ในกราฟเชื่อมโยง G เรียกว่า จุดตัด ใน G ก็ต่อเมื่อและต่อเมื่อ จุดยอด v อยู่บนวิถี จากจุดยอด u ถึงจุดยอด w สำหรับ u และ w ใด ๆ ใน G

พิสูจน์

□ ถ้า v เป็นจุดตัดในกราฟ G (นั่นคือ $G - v$ ขาดความเชื่อมโยง) ให้ u และ w เป็นจุดยอดในส่วนประกอบต่างกันของกราฟ $G - v$ แสดงว่ากราฟ $G - v$ จะไม่มีวิถีจาก u ถึง w แต่เนื่องจากกราฟ G มีความเชื่อมโยง ดังนั้นจะต้องมีวิถีจาก u ถึง w ใน G นั่นคือทุกวิถีจาก u ถึง w ใน G ต้องรวม v ด้วย

□ ในทางกลับกัน ถ้าทุกวิถีจาก u ถึง w ใน G รวมจุด v แสดงว่าจะต้องไม่มีวิถีจาก u ถึง w ในกราฟ $G - v$ นั่นคือกราฟ $G - v$ ขาดความเชื่อมโยง ดังนั้น v เป็นจุดตัดใน G

ทฤษฎี 7.2

ถ้า G เป็นกราฟเชื่อมโยง เส้นเชื่อม e ในกราฟ G เรียกว่า สะพาน ของ G ก็ต่อเมื่อและต่อเมื่อเส้นเชื่อม e ไม่อยู่ในวงเวียนของกราฟ G

พิสูจน์

□ ให้เส้นเชื่อม $e = uv$ เป็นสะพาน และ e ไม่อยู่ในวงเดียน C ของกราฟ G ให้วางเดียน C คือ $u, v, w, \dots, x, u$ (w ตามหลัง v และ x อยู่หน้า u) กราฟ $G - e$ มีวิถีจาก u ถึง v คือ $u, x, \dots, w, v$ แสดงว่าออกจากจุดยอด u ไปยัง v ได้ (เพื่อแสดงว่ากราฟ $G - e$ มีความเชื่อมโยง)

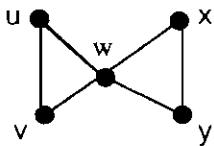
ถ้าจุดยอด u , กับ v , อยู่ในกราฟ $G - e$ จะต้องมีวิถีจาก u , ถึง v , เมื่อจากกราฟ G มีความเชื่อมโยง ดังนั้น จะต้องมีวิถี P ของ u , ถึง v , ใน G ถ้าเส้นเชื่อม e ไม่อยู่ใน P แสดงว่าวิถี P ต้องอยู่ในกราฟ $G - e$ ด้วย และกราฟ $G - e$ มีวิถีจาก u , ถึง v , ถ้าเส้นเชื่อม e อยู่ใน P แสดงว่าวิถี P คือ $u, \dots, u, v, \dots, v$, หรือวิถี P คือ $u, \dots, v, u, \dots, v$, เพราะว่า u เชื่อมโยงถึง v ในกราฟ $G - e$ ดังนั้น จากความเห็นกันของความสัมพันธ์ในการเชื่อมโยงจุดใน $G - e$ แสดงว่า u , เชื่อมโยงถึง v , ดังนั้น ถ้าเส้นเชื่อม e อยู่ในวงเดียนกราฟ $G - e$ มีความเชื่อมโยงแสดงว่า e ไม่เป็นสะพาน (ได้ข้อขัดแย้ง)

□ ถ้าเส้นเชื่อม $e = uv$ ไม่เป็นสะพานและไม่อยู่ในวงเดียนของกราฟ G ดังนั้นกราฟ $G - e$ มีความเชื่อมโยง แสดงว่ามีวิถีจากจุดยอด u ถึงจุดยอด v ในกราฟ $G - e$ แต่วิถีจากจุดยอด u ถึงจุดยอด v รวมกับเส้นเชื่อม e จะทำให้ได้วงเดียนใน G ซึ่งรวมเส้นเชื่อม e (ได้ข้อขัดแย้ง) ดังนั้นสรุปได้ว่าเส้นเชื่อม e เป็นสะพาน

บทนิยาม 7.2.3 (จำนวนจุดตัด)

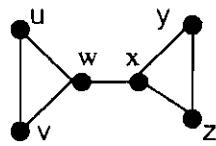
จุดยอดจำนวนน้อยที่สุดซึ่งทำให้กราฟเชื่อมโยง G ขาดความเชื่อมโยง เรียกว่า จำนวนจุดตัด และใช้สัญลักษณ์ $\alpha(G)$ ถ้า $\alpha(G) \geq k$ เรียกว่ากราฟ G มีจำนวนจุดตัด k จุด (ซึ่งจะทำให้กราฟขาดความเชื่อมโยง)

ตัวอย่างที่ 4

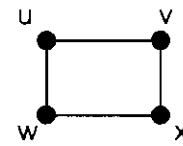
$$\alpha(G)_{=1}$$

จุดตัด w

$$\alpha(G)_{=1}$$

จุดตัด w กับ x

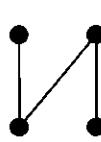
$$\alpha(G)_{=2}$$

จุดตัด u กับ w หรือ v กับ x

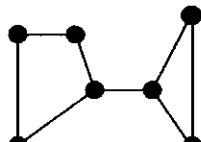
บทนิยาม 7.2.4 (จำนวนเส้นตัด)

เส้นเชื่อมจำนวนน้อยที่สุดซึ่งทำให้กราฟเชื่อมโยง G ขาดความเชื่อมโยง เรียกว่า จำนวนเส้นตัด และใช้สัญลักษณ์ $\beta(G)$ ถ้า $\beta(G) = k$ เรียกว่า กราฟ G มีจำนวนเส้นตัด k เส้น (ซึ่งจะทำให้กราฟขาดความเชื่อมโยง)

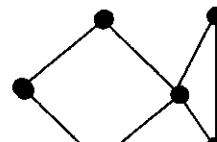
ตัวอย่างที่ 5

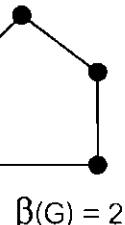
$$\beta(G) = 1$$

$$\beta(G) = 1$$

$$\beta(G) = 2$$

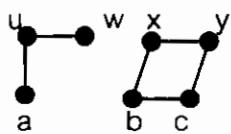
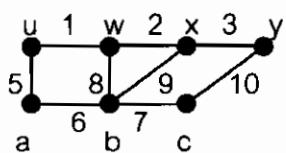

$$\beta(G) = 2$$

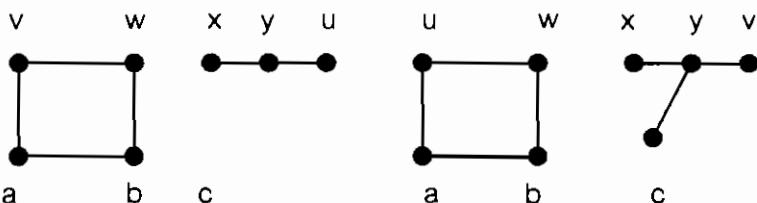
ข้อสังเกต

ในการเลือกเส้นเชื่อมที่ลบออกเพื่อให้กราฟขาดความเชื่อมโยง โดยทั่วไปจะเลือกเส้นเชื่อมจำนวนน้อยที่สุด

ตัวอย่างที่ 6

กราฟนี้ขาดความเชื่อมโยงเมื่อลบเส้นเชื่อมจำนวน 3 เส้น คือ wx , wb และ ab และกราฟจะไม่ขาดความเชื่อมโยงถ้าลบเพียง 2 เส้น นั่นคือจะต้องลบทั้ง 3 เส้น กราฟจึงจะขาดความเชื่อมโยงในท่านองเดียวกันถ้าลบเส้นเชื่อม wx , bc , bx และ ye

กราฟจะขาดความเชื่อมโยงเช่นกัน แต่การลบในที่นี้เส้นเชื่อม yc เป็นเส้นที่เกินความจำเป็นในการลบออก เพราะถ้าไม่ลบเส้น yc กราฟก็ขาดความเชื่อมโยงแล้ว (นั่นคือลบเฉพาะเส้นเชื่อม wx , bc และ bx)

บทนิยาม 7.2.5 (เซตของเส้นตัด)

เซตของเส้นตัดในกราฟเชื่อมโยง G คือเซตของเส้นเชื่อม S ที่มีสมบัติว่าเมื่อลบเส้นเชื่อมทั้งหมดใน S กราฟ G ขาดความเชื่อมโยง และ ถ้าลบเส้นเชื่อมเพียงบางเส้น กราฟ G ไม่ขาดความเชื่อมโยง

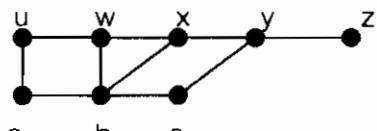
ตัวอย่างที่ 7

กราฟเชื่อมโยงในตัวอย่างที่ 6 มีเซตของเส้นตัดคือ $\{ab, wb, wx\}$ หรือ $\{bc, xy\}$ แสดงให้เห็นว่าเซตของเส้นตัดไม่จำเป็นต้องมีจำนวนเส้นเชื่อมเท่ากัน

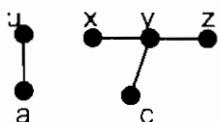
บทนิยาม 7.2.6 (เซตของจุดตัด)

เซตของจุดตัดในกราฟเชือมโยง G คือ เซต ของจุดยอด S ที่มีสมบัติว่า เมื่อลบจุดยอดหัวหน้ายาใน S กราฟ G จะลดความเชื่อมโยง และ ถ้าลบจุดยอดเพียงบางจุดกราฟ G ไม่ขาดความเชื่อมโยง

ตัวอย่างที่ 8

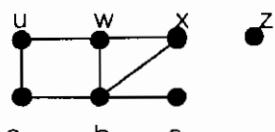

G

$G - \{b,w\}$

จะเห็นได้ว่าเมื่อลบจุดยอด b และ w ในกราฟ จะทำให้กราฟขาดความเชื่อมโยง ดังนั้น $\{b, w\}$ เป็นเซตของจุดตัด และเซตของจุดตัดอาจมีหลายเซต ซึ่งแต่ละเซตอาจมีจำนวนจุดยอดในเซตแตกต่างกัน เช่น กราฟตามตัวอย่างนี้มี $\{y\}$ เป็นเซตของจุดตัดด้วย

$G - \{y\}$

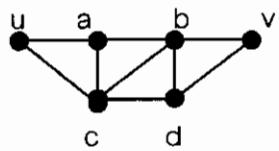
7.3 วิถีและการตัดวิถี

บทนิยาม 7.3.1 (วิถี)

ให้ u และ v เป็นจุดยอดในกราฟเชือมโยง G วิถีจาก u ถึง v ตั้งแต่ 2 วิถีขึ้นไป เรียกว่าวิถี uv ถ้าไม่มีเส้นเชื่อมหรือจุดยอดใด ๆ ร่วมกันในวิถี uv (ยกเว้น u กับ v)

ตัวอย่างที่ 9

จากกราฟ

วิถี $uabv$ กับ $ucdv$ เป็นวิถีจาก $u - v$ ที่ไม่มีเส้นเชื่อมหรือจุดยอดใด ๆ ซ้ำกัน

วิถี $uabv$ กับ $ucbv$ เป็นวิถีจาก $u - v$ ที่มีเส้นเชื่อม bv และจุดยอด b ซ้ำกัน

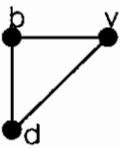
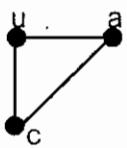
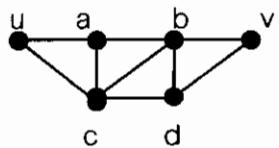
วิถี $uabv$ กับ $ucbdt$ เป็นวิถีจาก $u - v$ ที่ไม่มีเส้นเชื่อมร่วมกัน แต่มีจุดยอดร่วมกัน คือ b

บทนิยาม 7.3.2 (การตัดวิถี)

วิถีจากจุดยอด u ถึง v ในกราฟเชื่อมโยง G เรียกว่า ถูกตัดออกจากกัน ถ้าลบจุดยอดบางจุดหรือเส้นเชื่อมบางเส้นแล้วทำให้จุดยอด u กับ v ถูกแบ่งแยกจากกัน

ตัวอย่างที่ 10

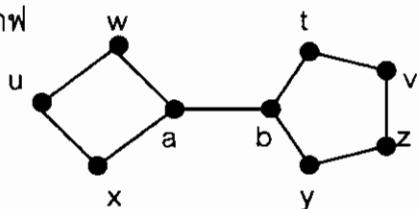
จากกราฟ

จะเห็นได้ว่าถ้าลบเส้นเชื่อม ab , bc , และ cd ตัดวิถีจาก u ถึง v ให้ขาดจากกัน ในทำนองเดียวกันถ้าลบเส้นเชื่อม ua , ab , bc , cd และ dv จะทำให้มีวิถีจาก u ถึง v และถ้าลบจุดยอด b กับ c หรือลบจุดยอด a , c และ d จะทำให้มีวิถีจาก u ถึง v

ตัวอย่างที่ 11

จากกราฟ

จะเห็นได้ว่าเมื่อลบเส้นเชื่อม a b เพียงเส้นเดียวจะไม่มีวิถีจาก u ถึง v และถ้ามีวิถีจาก u ถึง v สองวิถี
ซึ่นไปทุกวิถีต้องรวมเส้นเชื่อม a b

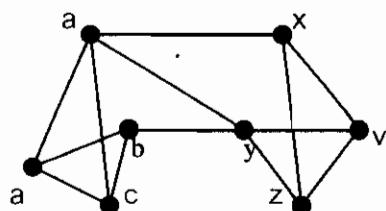
ตัวอย่างที่ 12

จากกราฟ

จะเห็นได้ว่าเมื่อลบเส้นเชื่อม 2 เส้น คือ bx กับ cy จะทำให้ไม่มีวิถีจาก u ถึง v หรือแยก u จาก v และ
จะมีวิถีจาก u ถึง v ที่ไม่มีเส้นเชื่อมร่วมกันได้เพียง 2 วิถี เพราะทุกวิถี uv ต้องรวมเส้นเชื่อม bx หรือ cy

ตัวอย่างที่ 13

จากกราฟจะเห็นได้ว่าเมื่อลบเส้นเชื่อม 3 เส้น คือ ax , ay และ by จะตัดวิถีจาก u ถึง v และกราฟนี้มี
วิถีจาก u ถึง v ที่ไม่มีเส้นร่วมกันได้อย่างมากที่สุดเพียง 3 วิถี เพราะทุกวิถีต้องรวมเส้นเชื่อม ax ,
 ay หรือ by เส้นใดเส้นหนึ่ง

จากตัวอย่างทั่ง ๆ แสดงให้เห็นว่าเมื่อลบเส้นเชื่อมทำให้วิถีจาก u ถึง v ขาดความเชื่อมโยง ดังนั้น
จึงกล่าวได้ว่าในกรณีทั่ง ๆ ไป ทุกวิถีจาก u ถึง v จะต้องมีเส้นเชื่อมอย่างน้อยที่สุด จำนวน 1 เส้น ซึ่ง
ถ้าลบออกแล้วจะทำให้หาวิถีจาก u ถึง v ไม่ได้ หรือวิถีจาก u ถึง v ซึ่งไม่มีเส้นร่วมกันจะมี
จำนวนไม่เกินจำนวนของเส้นเชื่อมนั่นคือ สำหรับเซตของเส้นเชื่อมที่ทำให้วิถีจาก u ถึง v ขาดความ
เชื่อมโยง

จำนวนสูงสุดของวิถี uv ซึ่งไม่มีเส้นเชื่อมร่วมกันจะน้อยกว่าหรือเท่ากับ จำนวนของเส้นเชื่อมในเซตเส้นเชื่อมที่ทำให้วิถีจาก u ถึง v ขาดความเชื่อมโยง

สรุปเป็นทฤษฎีได้ดังนี้ คือ

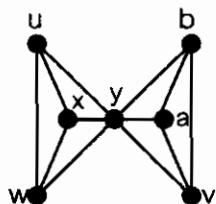
ทฤษฎีบท 7.3

ถ้า u และ v เป็นจุดยอดในกราฟเชื่อมโยง G จำนวนสูงสุดของวิถี uv ซึ่งไม่มีเส้นเชื่อมร่วมกันที่ทำให้วิถี uv ขาดจากกัน จะเท่ากับ จำนวนต่ำสุดของเส้นเชื่อมที่ทำให้วิถี uv ขาดความเชื่อมโยง

ตามทฤษฎีนี้ก็ถาว่า ถ้าหากวิถี uv ซึ่งไม่มีเส้นเชื่อมร่วมกันได้ k วิถี และหาเส้นเชื่อมที่ทำให้วิถี uv ขาดความเชื่อมโยงได้ k เส้น ก็แสดงว่า k คือ จำนวนสูงสุดของวิถี uv ที่ไม่มีเส้นเชื่อมร่วมกัน และ k คือ จำนวนต่ำสุดของเส้นเชื่อมที่ทำให้วิถี uv ขาดความเชื่อมโยงเส้นเหล่านี้ทำให้ได้เซตของเส้นตัด ดังนั้น เมื่อต้องการหาเส้นเชื่อมเหล่านี้ให้หาที่เซตเส้นตัดซึ่งแบ่งกราฟ G เป็นสองส่วน ส่วนหนึ่ง มี จุดยอด u และอีกส่วนหนึ่งมีจุดยอด v

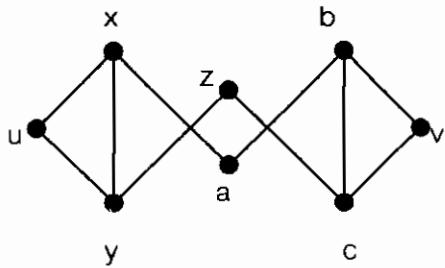
นอกจากความเชื่อมโยงด้วยเส้นเชื่อมยังมีความเชื่อมโยงด้วยจุดยอดซึ่งมีลักษณะคล้ายกัน ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างและทฤษฎีบทต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 14

กราฟในตัวอย่างนี้มีความเชื่อมโยงด้วยจุดยอด 1 จุด คือ จุดยอด y ที่แยก u จาก v และมีเพียงจุดยอด y เพียงจุดเดียวที่ทำให้วิถี uv ขาดความเชื่อมโยง เพราะทุกวิถี uv ต้องรวมจุดยอด y

ตัวอย่างที่ 15

กราฟตามตัวอย่างนี้มีความเชื่อมโยงด้วยจุดยอด 2 จุด คือ a กับ z ที่แยก u จาก v และมีเพียงจุดยอด a กับ z เท่านั้นที่ทำให้วิถี uv ขาดความเชื่อมโยง เพราะทุกวิถี uv ต้องผ่านจุดยอด a หรือ z

จากตัวอย่างข้างบนให้เห็นว่าเมื่อลบจุดตัดทำให้วิถีจาก u ถึง v ขาดความเชื่อมโยง ดังนั้นในกรณีทั่ว ๆ ไป ทุกวิถีจาก u ถึง v ต้องมีจุดตัดอย่างน้อยที่สุด 1 จุด นั่นคือ จำนวนสูงสุดของจุดตัดที่ทำให้วิถี uv ขาดความเชื่อมโยงมีไม่เกินจำนวนจุดยอดในเซต สรุปเป็นทฤษฎีได้ดังนี้

ทฤษฎีบท 7.4

ให้ u และ v เป็นจุดยอดซึ่งไม่เป็นจุดประชิดกันในกราฟเชื่อมโยง G จำนวนสูงสุดของวิถี uv ซึ่งไม่มีจุดยอดร่วมกันและทำให้วิถีขาดความเชื่อมโยงเท่ากับจำนวนต่ำสุดของจุดยอดที่ทำให้วิถีขาดความเชื่อมโยง

ตามทฤษฎีนี้จะเห็นได้ว่าถ้าหาวิถี uv จำนวน k วิถี ซึ่งไม่มีจุดยอดร่วมกัน และหาจุดยอด k จุดที่ทำให้วิถี uv ขาดความเชื่อมโยง จะได้ว่า k คือจำนวนสูงสุดของวิถี uv และเป็นจำนวนต่ำสุดของจุดยอดในเซตตัด ซึ่งตัดวิถี uv และจุดยอดจำนวน k จุดนี้คือเซตตัดของจุดยอด ในกรณีจุดยอดเหล่านี้จะพิจารณาว่าจุดยอดใด เมื่อลบออกจากกราฟเชื่อมโยง G และจะทำให้กราฟ G ถูกแบ่งเป็น 2 ส่วน ซึ่งส่วนหนึ่งรวมจุด u และอีกส่วนหนึ่งรวมจุด v

ต่อไปนี้เป็นทฤษฎีบทเกี่ยวกับความเชื่อมโยงในกราฟระบุทิศทาง ซึ่งนำมาสนใจไว้เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์

ทฤษฎีบท 7.5

ถ้า b และ v เป็นจุดยอดซึ่งไม่ประชิดกันในกราฟเชื่อมโยงระบุทิศทาง D จำนวนสูงสุดของวิถี uv ที่ไม่มีเส้นเชื่อมร่วมกัน เท่ากับจำนวนต่ำสุดของเส้นเชื่อมที่ทำให้วิถี uv ขาดความเชื่อมโยง

พิสูจน์

เพราะว่าจำนวนสูงสุดของวิถี uv ซึ่งไม่มีเส้นเชื่อมร่วมกันจะไม่เกินกว่าจำนวนต่ำสุดของเส้นเชื่อมซึ่งทำให้วิถี uv ขาดความเชื่อมโยง (เพื่อแสดงให้เห็นว่าจำนวนหักสองนี้มีค่าเท่ากัน เช่นเท่ากับ k)
ให้ A เป็นเซตของวิถี uv จำนวน k วิถี ซึ่งไม่มีเส้นเชื่อมร่วมกัน

ให้ B เป็นเซตของจุดยอดในกราฟระบุทิศทาง D ซึ่งมีวิถีมาจากจุดยอด b โดยไม่เป็นวิถีที่ข้ามกับวิถีใน A และให้ C เป็นเซตของจุดยอดที่เหลืออีก $\sim$ ในกราฟ D

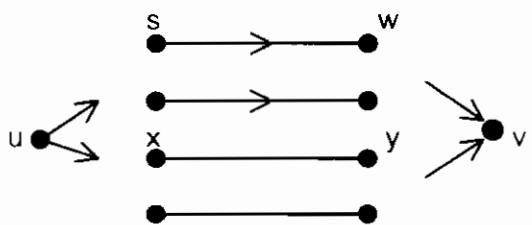
จะเห็นได้ว่า v ต้องเป็นจุดยอดที่อยู่ใน C เพราะว่าถ้า v อยู่ใน B จะต้องมีวิถี uv ที่แตกต่างจากไปอีกวิถีหนึ่ง ซึ่งเป็นไปไม่ไดเพราะเซต A รวมวิถี uv ที่ไม่มีเส้นเชื่อมร่วมกันได้เป็นจำนวนสูงสุดแล้ว

ให้ D เป็นเซตของเส้นเชื่อมระบุทิศทางใน D จากจุดยอด w ในเซต B ไปยังจุดยอด x ใน C เส้นเชื่อมใน S นี้จะต้องรวมวิถีหนึ่งในเซต A เพราะมีฉนั้นจุดยอด x (รวมทั้ง w) สามารถจะมีเส้นเชื่อมมาจากการจุดยอด b โดยให้วิถีที่แตกต่างจากวิถีทั้งหลายใน A และ จุดยอด x จะอยู่ในเซต B แทนที่จะอยู่ใน C

จากเหตุผลในแนวเดียวกันนี้ เส้นเชื่อมระบุทิศทางได้ $\sim$ จากจุดยอดในเซต C ไปยังจุดยอด B จะต้องไม่มีรวมอยู่ในวิถีของเซต A

ดังนั้น จำนวนเส้นเชื่อมใน S จะเท่ากับจำนวนของวิถีในเซต A นั้นคือ เซต S มีเส้นเชื่อมจำนวน k เส้น ซึ่งเมื่อลบออกจากจะทำให้วิถี uv ขาดความเชื่อมโยง

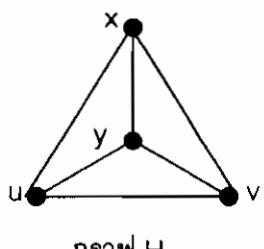
แสดงว่าจำนวนสูงสุดของวิถี uv ซึ่งไม่มีเส้นร่วมกันเท่ากับจำนวนต่ำสุดของเส้นเชื่อมที่ทำให้วิถี uv ขาดความเชื่อมโยง (เท่ากับ k)

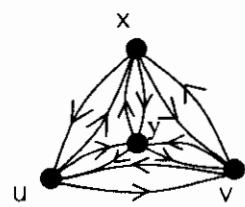
ข้อสังเกต

ในเรื่องของเส้นเชื่อมกับความเชื่อมโยง เมื่อนำมาใช้ในกราฟ สามารถใช้ทฤษฎีบท 7.5 ได้โดยพิจารณากราฟในรูปของกราฟระบุทิศทางด้วยการแทนเส้นเชื่อม 1 เส้น ใน H ด้วยเส้นเชื่อมระบุทิศทาง 2 เส้นใน $D(H)$

เช่น

กราฟ H

กราฟระบุทิศทาง $D(H)$

จะเห็นได้ว่า

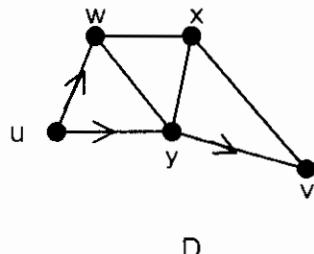
- ก. จำนวนสูงสุดของวิถี uv ซึ่งไม่มีเส้นเชื่อมร่วมกันใน H เท่ากับจำนวนสูงสุดของวิถี uv ซึ่งไม่มีเส้นเชื่อมร่วมกันใน $D(H)$
  - ข. จำนวนต่ำสุดของเส้นเชื่อมใน H ซึ่งแยกจุด u จาก v เท่ากับ จำนวนต่ำสุดของเส้นเชื่อมระบุทิศทางซึ่งแยกจุด u จาก v ใน $D(H)$
- ดังนั้น ตามทฤษฎีบท 7.5 จำนวนสูงสุดของวิถี uv ซึ่งไม่มีเส้นเชื่อมร่วมกันใน $D(H)$ เท่ากับจำนวนต่ำสุดของเส้นเชื่อมใน $D(G)$ ซึ่งแยกจุด u จาก v

ทฤษฎีบท 7.6

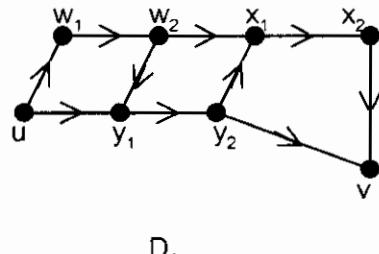
ถ้า u และ v เป็นจุดยอดซึ่งไม่ประชิดกันในกราฟเชื่อมโยงระบุทิศทาง D จำนวนสูงสุดของวิถี uv ที่ไม่มีจุดยอดร่วมกัน เท่ากับจำนวนต่ำสุดของจุดยอดที่ทำให้วิถี uv ขาดความเชื่อมโยง

พิสูจน์

พิสูจน์ กราฟระบุทิศทาง D ใหม่ เป็นกราฟระบุทิศทาง D_1 ในลักษณะที่จุดยอด 1 จุดใน D เช่น จุด w (ยกเว้นจุด u และ v) เคยนใหม่เป็น 2 จุด คือ w_1 กับ w_2 ใน D_1 และเส้นเชื่อมใน D ซึ่งมีทิศทางไปยัง w เคยนใหม่ทิศทางไปยัง w_1 ใน D_1 , ส่วนเส้นเชื่อมระบุทิศทางออกจาก w ใน D เคยนใหม่ทิศทางออกจาก w_2 ใน D_1 . (ดังรูป)

D

D_1

เห็นได้โดยชัดเจนว่าวิถี uv ตั้งแต่สองวิถีขึ้นไปใน D จะไม่มีจุดยอดร่วมกันก็ต่อเมื่อและต่อเมื่อวิถี uv ที่สมบูรณ์ใน D_1 ไม่มีเส้นเชื่อมร่วมกัน ดังนั้นใช้ทฤษฎีบท 7.5 กับกราฟ D_1 จะได้ว่าจำนวนสูงสุดของวิถี uv ซึ่งไม่มีจุดยอดร่วมกันเท่ากับจำนวนต่ำสุดของจุดยอดซึ่งทำให้วิถี uv ขาดความเชื่อมโยง ใน D

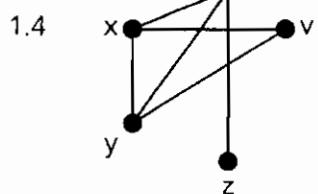
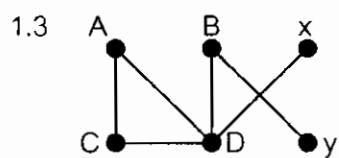
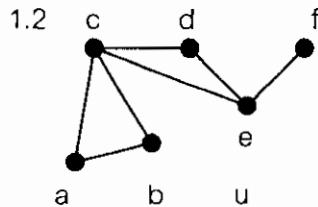
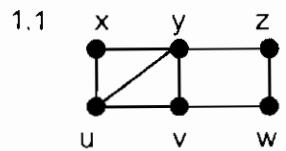
ข้อสังเกต

ในกราฟเชื่อมโยง G ซึ่งจุดยอด u และ v ไม่เป็นจุดประชิด จำนวนสูงสุดของวิถี uv ซึ่งไม่มีจุดยอดร่วมกัน เท่ากับ จำนวนต่ำสุดของจุดยอดที่ทำให้วิถี uv ขาดความเชื่อมโยง

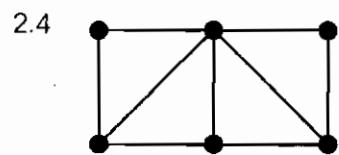
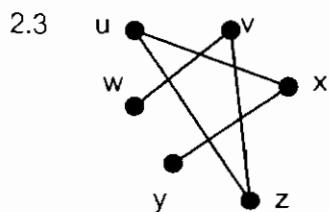
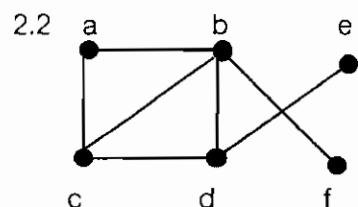
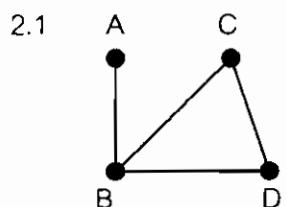
‡ ‡ ‡ ‡ ‡ ‡ ‡

แบบฝึกหัด

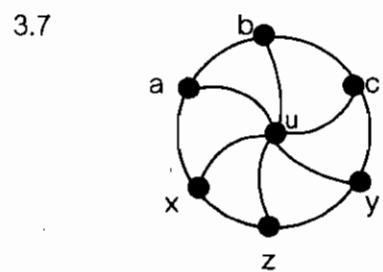
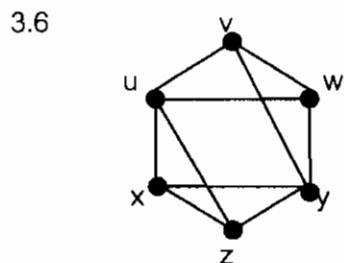
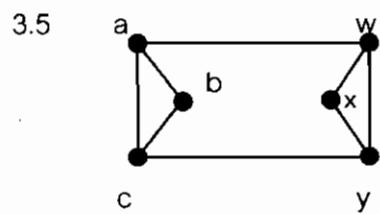
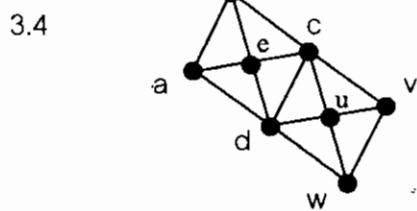
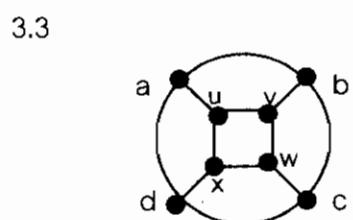
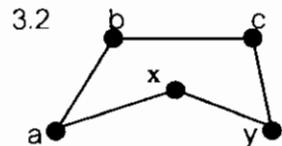
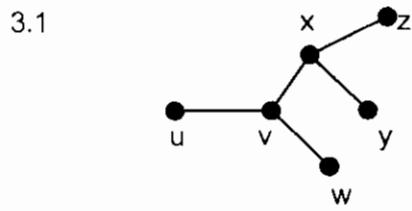
1. กราฟที่กำหนดให้ต่อไปนี้ มีจุดตัดที่ใดบ้าง

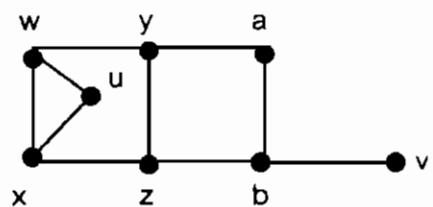
2. กราฟที่กำหนดให้ต่อไปนี้มีเส้นทางที่ใดบ้าง

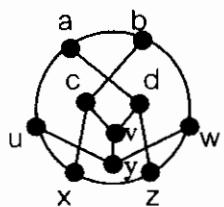
3. ให้หาจำนวนจุดตัด $\alpha(G)$ และ จำนวนเส้นตัด $\beta(G)$ ที่ทำให้กราฟต่อไปนี้ขาดความเชื่อมโยง

4. ให้หาเชิงของเส้นตัดและเชิงของจุดตัดสำหรับกราฟต่อไปนี้

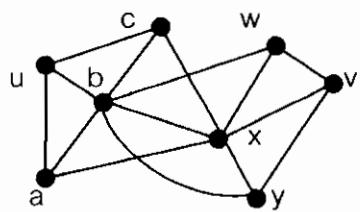

5. ให้หาเลขของเส้นตัดของกราฟ G ที่มี

5.1 3 เส้น	5.2 4 เส้น
5.3 5 เส้น	5.4 6 เส้น

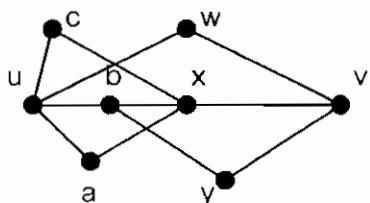
6. จากราฟ

ให้หา

- 6.1 วิถี uv ซึ่งไม่มีเส้นเชื่อมร่วมกัน จำนวน 3 วิถี
- 6.2 วิถี uv ซึ่งไม่มีเส้นเชื่อมร่วมกัน แต่มีจุดยอดร่วมกัน จำนวน 2 วิถี
- 6.3 วิถี uv ซึ่งไม่มีจุดยอดร่วมกัน จำนวน 2 วิถี

7. จากราฟ

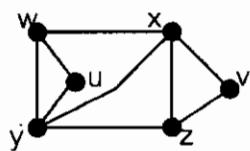

ให้หา

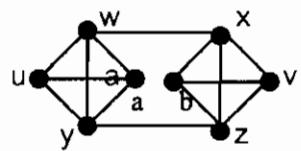
- 7.1 วิถี uv ซึ่งไม่มีเส้นเชื่อมร่วมกัน จำนวน 3 วิถี
- 7.2 เศษของเส้นเชื่อม 3 เส้น ซึ่งทำให้มีวิถี uv
- 7.3 จำนวนสูงสุดของวิถี uv ซึ่งไม่มีเส้นเชื่อมร่วมกัน
8. จงพิสูจน์ว่าถ้ามีวิถี uv ซึ่งไม่มีจุดยอดร่วมกันจำนวน 2 วิถี วิถี ทั้งสองต้องไม่มีเส้นเชื่อมร่วมกันด้วย

ให้หา จำนวนสูงสุดของวิถี uv ซึ่งไม่มีเส้นเชื่อมร่วมกัน ของกราฟต่อไปนี้ (หากวิถี uv ซึ่งไม่มีเส้นเชื่อมร่วมกัน จำนวน g วิถี และหาเส้นเชื่อม g เส้น ซึ่งถ้าลบออกจะทำให้มีวิถี uv)

8.1

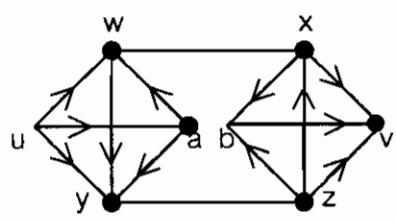

8.2

9. ให้หาจำนวนสูงสุดของวิถี uv ซึ่งไม่มีเส้นระบุทิศทางร่วมกันของกราฟระบุทิศทางต่อไปนี้

9.1

9.2

